

Nieuwe plantesoorten in Nederland gevonden in 1958 en vroegere jaren

S. J. VAN OOSTSTROOM en TH. J. REICHGELT.

(Rijksherbarium, Leiden)

Caylusea abyssinica (Fresen.) Fisch. & Mey. (fam. Resedaceae); Rotterdam, spoorwegterrein aan de Schiehaven, 8 sept. 1958 (J. H. Kern, Dr. S. J. van Ooststroom en Th. J. Reichgelt).

Het geslacht *Caylusea* A. St.-Hilaire verschilt van *Reseda* L. hoofdzakelijk door de stand van de zaadknoppen en door de mate van vergroeiing van de vruchtbladen. De zaadknoppen staan rechtop en basaal op de bijna tot aan de voet vrije vruchtbladen, terwijl zij bij *Reseda* hangen en parietaal geplaatst zijn op de hoog vergroeiende vruchtbladen. Bij *Caylusea* bestaat de vrucht uit 5—6 alleen aan de voet samenhangende, open, kokervruchtachtige, ster-vormig uitgespreide delen; bij *Reseda* daarentegen komt een aan de top open, 2—5-lobbige doosvrucht voor.

De soort komt in habitus vrij sterk overeen met *Reseda luteola* L. en is afkomstig uit Oost-Afrika (van Eritrea en Ethiopië zuidelijk tot Tanganjika).

Amsinckia tessellata A. Gray (fam. Boraginaceae); Hillegom, duinen bij het Paardenkerkhof, 30 juni 1900 (H. W. van der Weele); Middelburg, terrein meelfabriek, 1905 (Dr. J. W. C. Goethart); id., 22 juni 1919 (Ir. A. W. Kloos Jr.); Gorinchem, graanafvalterrein aan de Linge, juli 1913 (J. Th. Henrard); Bloemendaal, 23 juni 1922 (Van Schaick); Wijchen, molenberg, 28 mei 1929 (J. H. Kern en Th. J. Reichgelt); id., 27 mei 1934 (Joh. Jansen); Weurt, wegrand, 12 juli 1930 (J. H. Kern en Th. J. Reichgelt); Amsterdam, adventiefterrein bij Zeeburg, 30 mei 1936 (J.

Prins); Deventer, bij graanmagazijn, 27 mei 1939 (Prof. Dr. S. E. de Jongh en Ir. A. W. Kloos Jr.); Rotterdam, Radiostraat, 30 mei 1939 (H. de Bruyn); Vogelenzangse Bos, juni 1939 (J. van Iersel).

Deze soort, die te voorschijn kwam bij de bewerking van het geslacht *Amsinckia* voor de Flora Neerlandica, is van de andere in Nederland gevonden adventieve soorten, nl. *A. lycopsoides* Lehm., *A. intermedia* Fisch. & Mey. en *A. menziesii* (Lehm.) Nels. & Macbr., onmiddellijk te onderscheiden door de kelk, waarvan gewoonlijk vier der slippen 2 aan 2 vergroeid zijn en 1 slip vrij is (zelden zijn slechts 2 slippen vergroeid). Bovendien is de bloemkroon onder de inplantingsplaats van de meeldraden 20-nervig, terwijl zij bij de andere soorten 10-nervig is.

De soort is afkomstig uit de westelijke Verenigde Staten.

Linaria repens (L.) Mill. × *L. vulgaris* Mill. (*L.* × *sepium* Allman) (fam. Scrophulariaceae); Arnhem, Koningsweg, samen met de ouders, sept. 1958 (C. G. Schippers).

Deze bastaard is wat betreft kleur, afmetingen en vorm van de bloemkroon ongeveer intermediair tussen de ouders en meestal grotendeels steriel. Voor nadere bijzonderheden zie Corr. bl. Rijksherb. no. 10, 1958, p. 108.

Ajuga pyramidalis L. (fam. Labiatae); Castricum, open, grazige plaats in de duinen ten W. van Castricum, begin mei en 23 juni 1958 (W. J. de Munk).

Deze soort werd op genoemde plaats in

enige exemplaren gevonden. Zij verschilt van *A. repens* L. o.a. door het ontbreken van uitlopers en van de nauw verwante *A. genevensis* L. door de bovenste schijnkransen (bij *A. genevensis* zijn ze korter tot weinig langer). Verder zijn bij *A. pyramidalis* de rozetbladen groter dan de erop volgende stengelbladen, terwijl ze bij *A. genevensis* kleiner zijn.

Het enige tot nu toe uit Nederland vermelde exemplaar van deze soort werd in 1898 gevonden als opslag in de Hortus Botanicus te Leiden. *A. pyramidalis* wordt bij ons zelden in tuinen gekweekt; het is mogelijk, dat in de duinen bij Castricum gevonden planten met fazantevoer werden aangevoerd.

Agoseris grandiflora (Nutt.) Greene (fam. Compositae); 's Heer Abtskerke, Zeel., berm langs een nieuwe weg, tussen nieuw ingezaaid gras, 27 juli en 3 sept. 1958 (A. de Visser).

Overblijvend, melksap bevattend kruid, kort behaard of ten slotte bijna kaal. Bladen alle in een wortelrozet, omgekeerd lancet- tot lijn-lancetvormig, gaafrandig tot veerdelig, ca. 10—30 cm lang. Stengel ca. 20—70 cm hoog, éénhoofdig, aan de voet van het hoofdje min of meer witwollig. Hoofdjes met uitsluitend lintbloemen; omwindsel in vruchttoestand 1,5—4 cm hoog; de buitenste omwindselbladen kort en breed, wollig behaard, de binnenste langer en smaller, kaal. Bloemen geel, weinig langer dan het omwindsel. Achenen geribd, ongestekeld, lang gesnaveld; pappus uit enkelvoudige haren bestaand, wit.

Adventief uit westelijk Noord-Amerika.

Danthonia semiannularis (Labill.) R. Br. (fam. Gramineae); Helmond, terrein bij dekenfabriek, 22 sept. 1939 (Ir. A. W. Kloos Jr.); Tilburg, terrein bij wolwasserij,

4 sept. 1951 (Dr. Ir. A. W. Kloos Jr. en Th. J. Reichgelt); Tilburg, terrein bij wol-fabriek, 1 sept. 1958 (J. H. Kern, Dr. S. J. van Ooststroom en Th. J. Reichgelt).

Deze soort werd oorspronkelijk in de Nederlandse literatuur opgegeven als *Danthonia compressa* Austin en als *D. cf. intermedia* Vasey, beide uit N.-Amerika afkomstig. Een nader onderzoek bracht aan het licht, dat wij te doen hebben met een in Australië, Nieuw Zeeland en het gebergte van Nieuw Guinea voorkomende soort, die duidelijk van de beide genoemde verschilt, o.a. door de beharing van het onderste kroonkafje; dit vertoont een ring van zachte haren aan de voet en een tweede ring van haren juist onder de basis van de lobben.

Als verwilderde sierplanten kunnen worden vermeld:

Pachysandra terminalis Sieb. & Zucc.; Gronsveld, L., op een lommerrijke plaats buiten een tuin, 1958 (B. Brinkman).

Thalictrum dipterocarpum Franch.; Oostvoorne, 4 juli 1958 (F. J. Pronk).

Rubus crataegifolius Bunge; Kopermolenweg, Wenum, gem. Apeldoorn, beschaduwde wegwand, 1 aug. 1958 (Mej. J. A. C. Veth en Ir. A. N. Koopmans).

Staphylea pinnata L.; Eisderbos, ten W. van St.-Geertruid, 26 mei 1958 (I.V.O.N.-excursie).

Allium jesdianum Boiss.; Vogelenzangse bos bij Vogelenzang, 7 juli 1958 (B. J. Wieland Los).

Galanthus elwesii Hook. f.; Wassenaar, Zuidwijk, 5 april 1941 (Prof. Dr. H. J. Lam, D. Bakker en L. B. Holthuis); id., 22 maart 1958 (Dr. S. J. van Ooststroom).

Iris sibirica L.; molenvijver van de Plas-molen, L., 1947, later weer verdwenen (M. T. Jansen en J. Klein Haneveld); in een spoorloot te Overberg, gem. Amerongen, 7 juni 1958 (M. T. Jansen).